

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Aktualitātes finanšu pakalpojumu jomā

2019.gada 27.jūnijā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Saturs

- **Patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika**
- **Parādu ārpustiesas atgūšanas pakalpojumu sniedzēju statistika**
- **Kontu izmaksu salīdzināšanas rīks**
- **Grozījumi PTAL**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

	2018. gada 30.jūn.	2018.gada 31.dec.	Tirgus dalībnieku izmaiņas
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci	60	62	+ 3,33%
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci, kuras izsniedz jaunus aizdevumus	56	57	- 1,79%
¹ Distances kredītu sniedzēji	23	23	+/- 0%
¹ Patēriņa kredītu sniedzēji	20	18	- 10,00%
¹ Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēji	18	16	- 11,11%
¹ Hipotekāro kredītu sniedzēji	15	13	- 13,33%
¹ Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēji	14	15	+ 7,14%

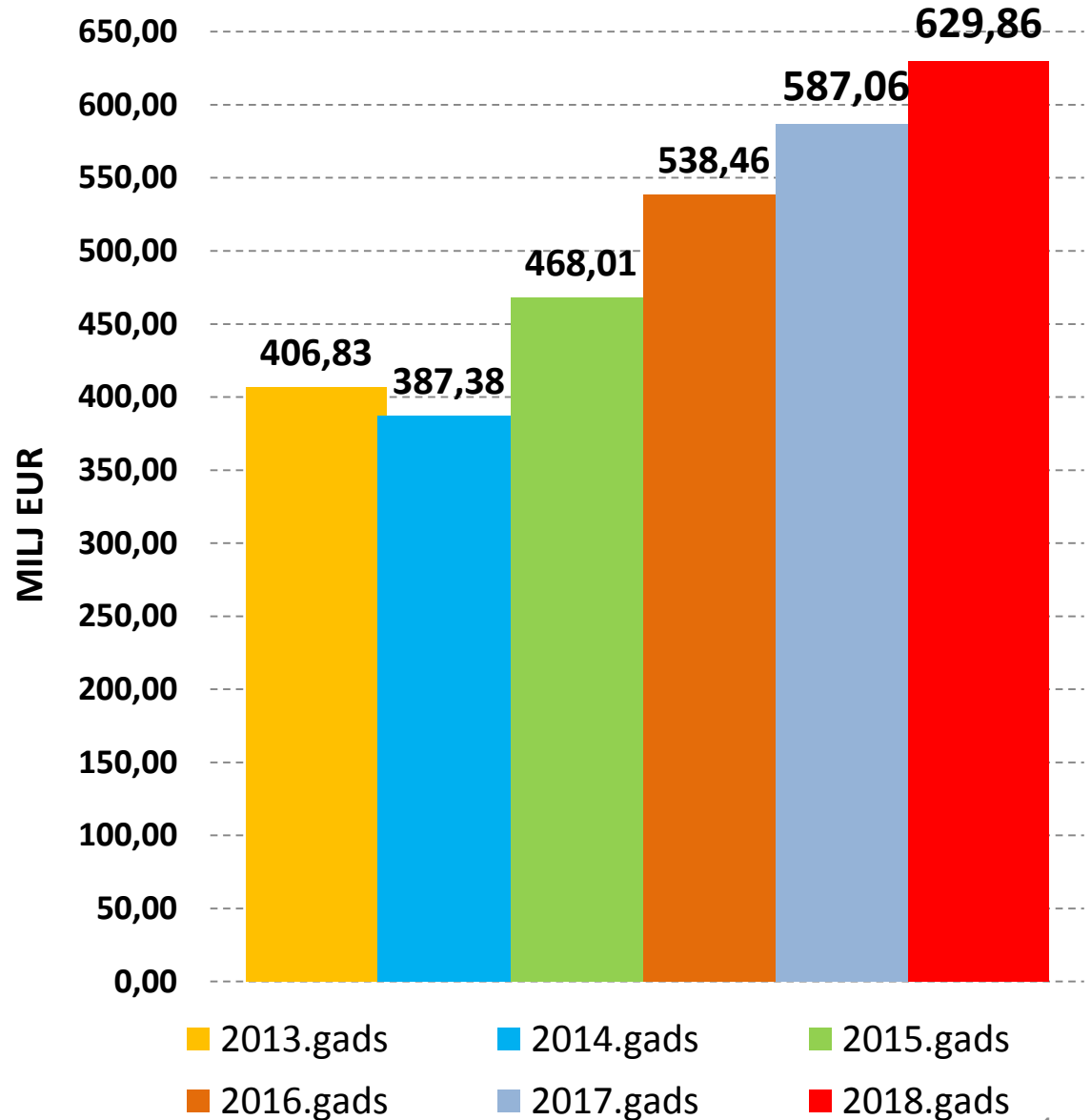
¹ Sabiedrību skaits, kas 2018.gada 1.pusgadā un 2018.gada 2.pusgadā konkrētajā kredīta veidā izsniegušas jaunus aizdevumus.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

- Turpinās no jauna izsniegto aizdevumu apjoma pieaugums.
- 2018.gadā kopumā no jauna izsniegti kredīti 629,86 milj. EUR kopsummā.
- Salīdzinājumā:
  - ar 2017.gadu par 42,80 milj. EUR jeb 7,29% vairāk;
  - ar 2016.gadu - par 91,80 milj. EUR jeb 17,05% vairāk.

No jauna izsniegto kredītu apjoms 2013-2018.gadi (Milj. EUR)

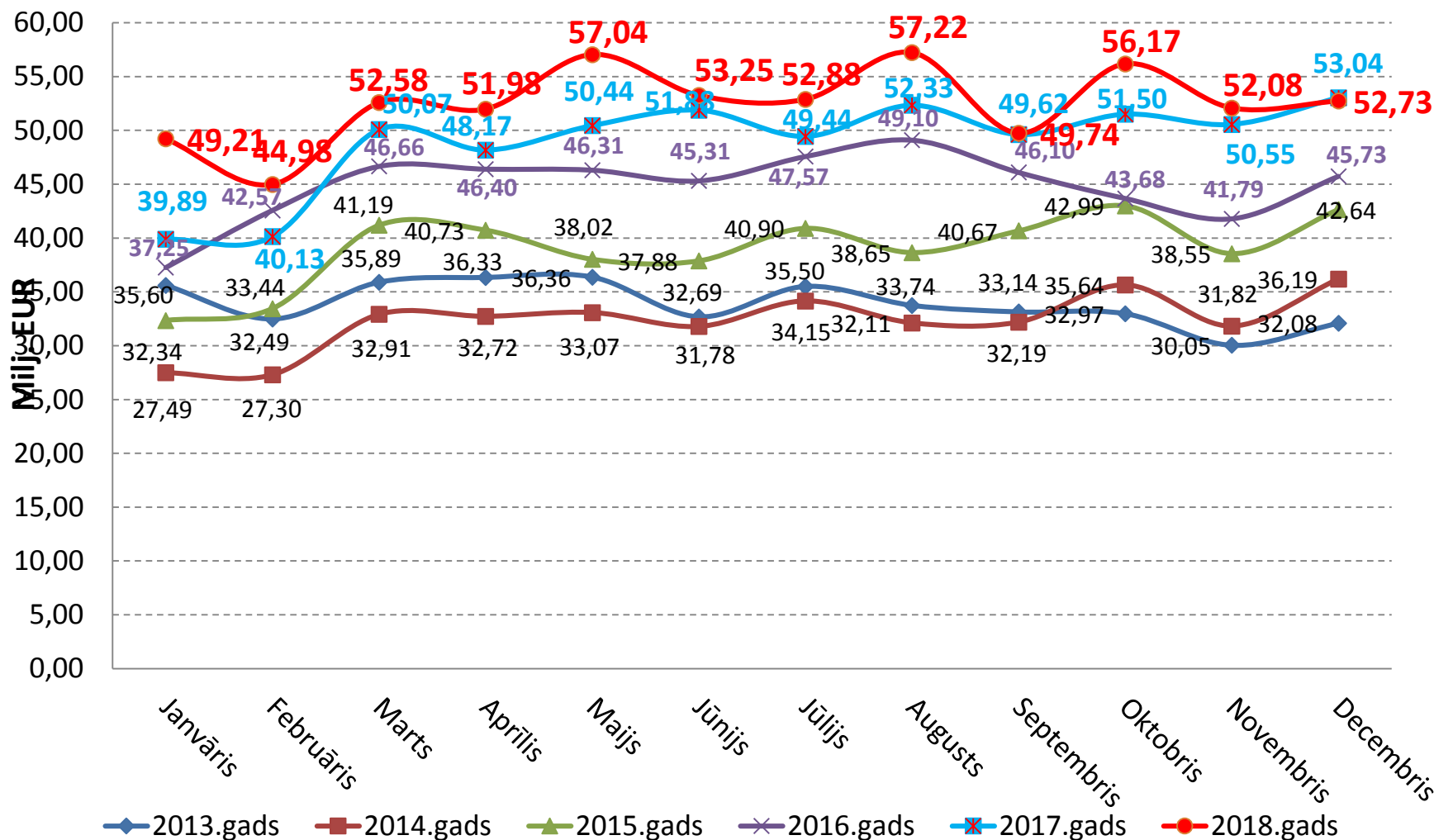

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegto kredītu apjoms pa mēnešiem 2013-2018.gadi (Milj.EUR)

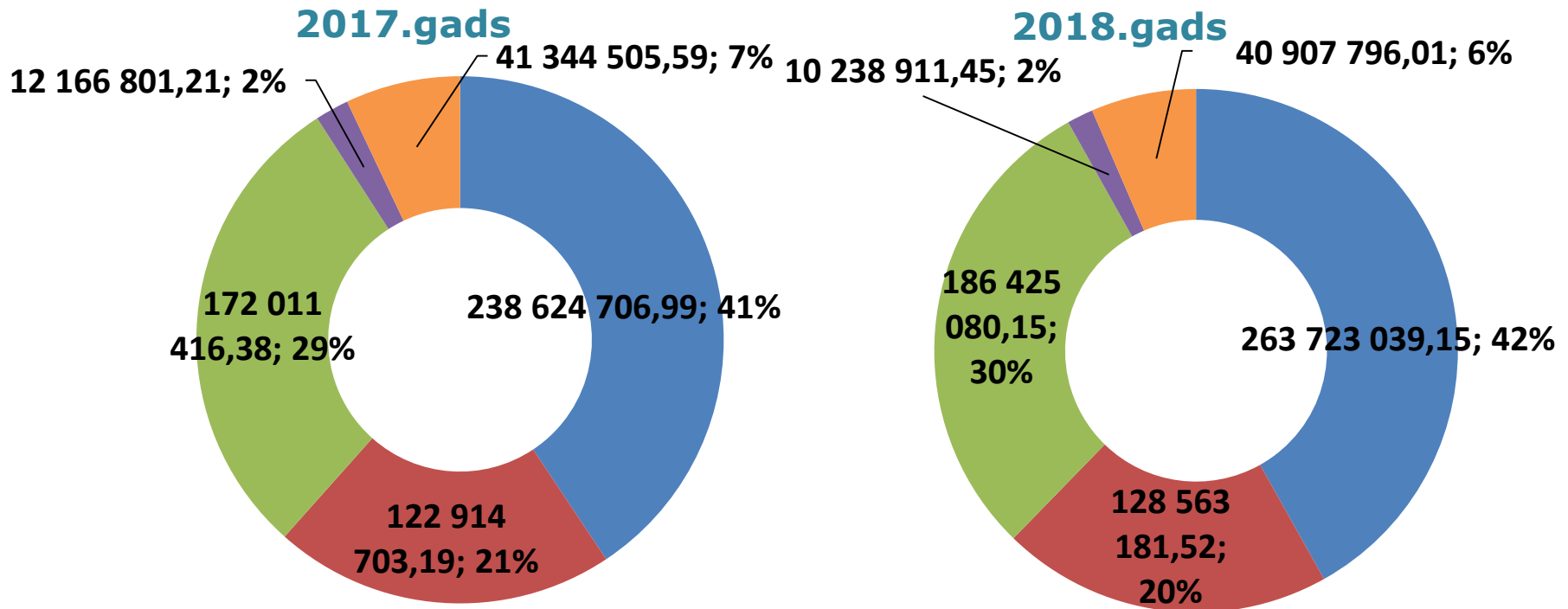
No jauna izsniegto kredītu apjoms pa mēnešiem 2013-2018.gadi (Milj. EUR)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegtie kredīti pa kredītu veidiem 2017. un 2018.gados (EUR un īpatsvars procentos)

- Distances kredīti
- Patēriņa kredīti
- Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti
- Hipotekārie kredīti
- Kredīti pret kustamas lietas ķīlu

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

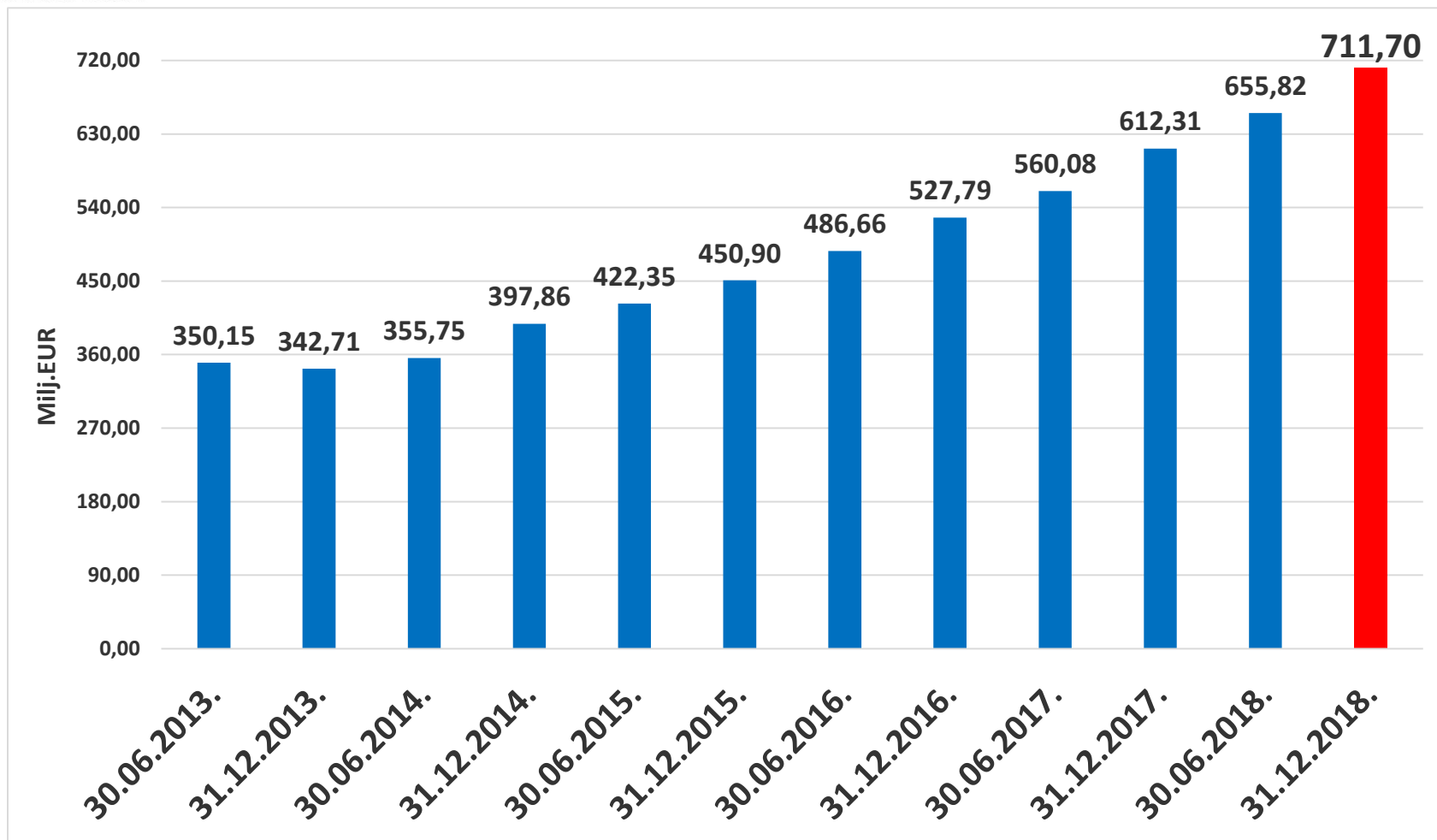
No jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma izmaiņas pa kredītu veidiem 2016-2018.gadi:

Kredīta veids	2016.gads		2017.gads		2017.gadā salīdzinājumā ar 2016.gadu		2018.gadā		2018.gadā salīdzinājumā ar 2017.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %
Distances kredīti	217 643 113	865 361	238 624 707	779 497	9,64%	-9,92%	263 723 039	795 981	10,52%	2,11%
Patēriņa kredīti	118 390 995	324 936	122 914 703	309 253	3,82%	-4,83%	128 563 182	272 070	4,60%	-12,02%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	150 090 313	16 694	172 011 416	17 688	14,61%	5,95%	186 425 080	20 342	8,38%	15,00%
Hipotekārie kredīti	11 292 901	1 229	12 166 801	1 232	7,74%	0,24%	10 238 911	873	-15,85%	-29,14%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	41 045 224	646 525	41 344 506	631 843	0,73%	-2,27%	40 907 796	606 026	-1,06%	-4,09%
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	538 462 546	1 854 745	587 062 133	1 739 513	9,03%	-6,21%	629 858 008	1 695 292	7,29%	-2,54%

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kopējais Nebanku kredītu devēju kreditportfelis 2013.-2018.gadi

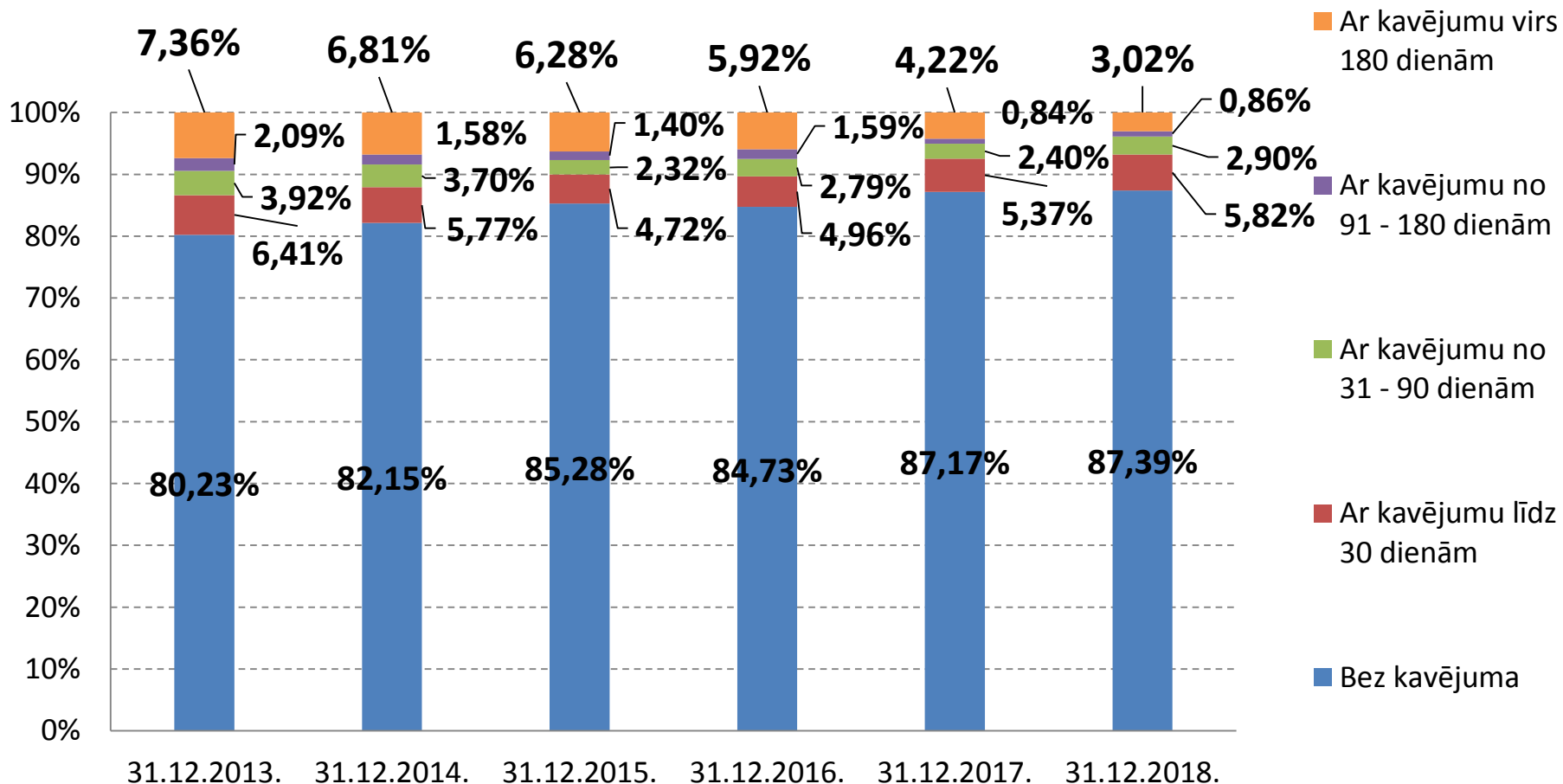

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

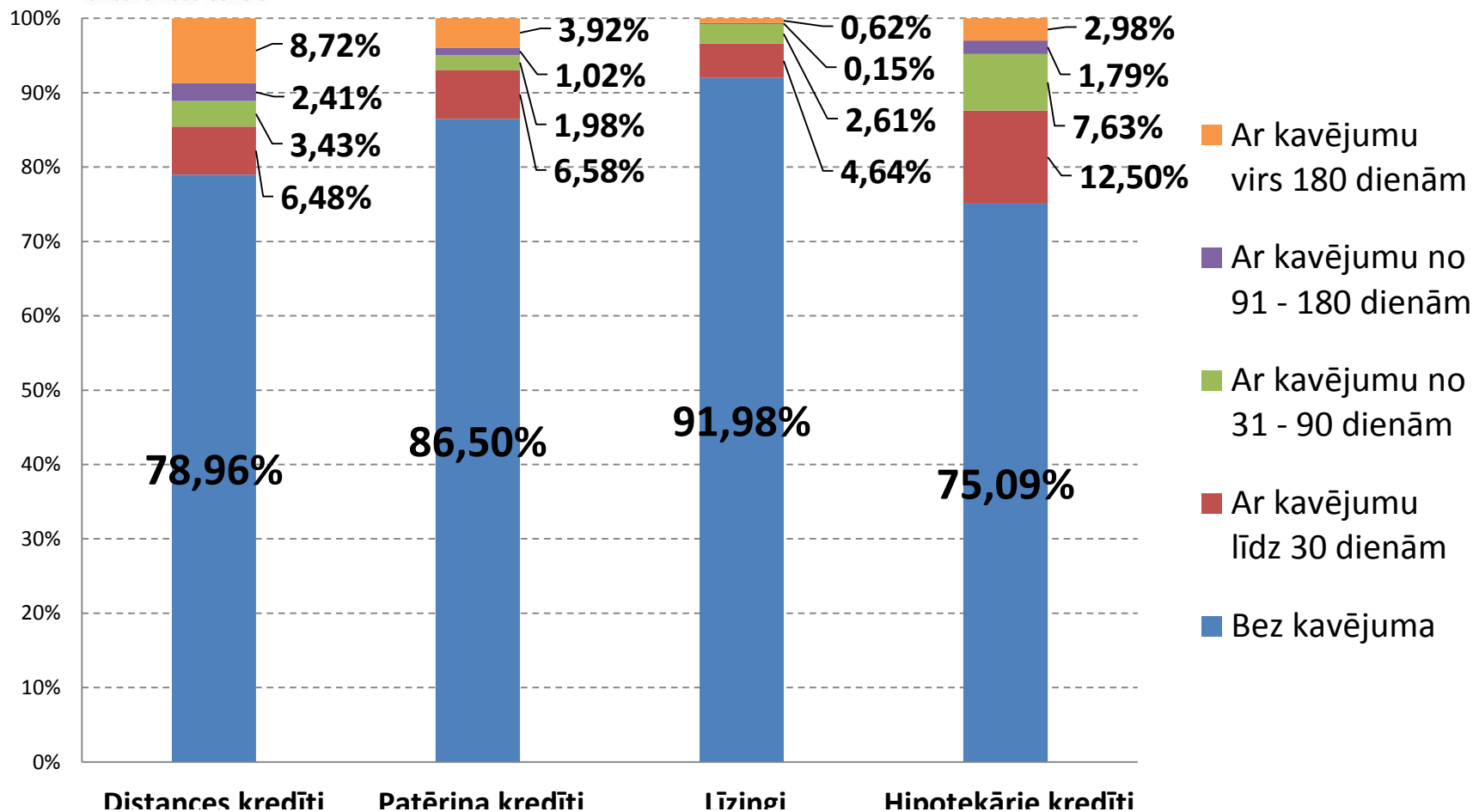
Kopējā Nebanku kredītu devēju kreditportfeļa kvalitāte

Kreditportfeļa kvalitāte atsevišķiem kredītu veidiem (pēc apjoma) 2018.gada 31.decembrī

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

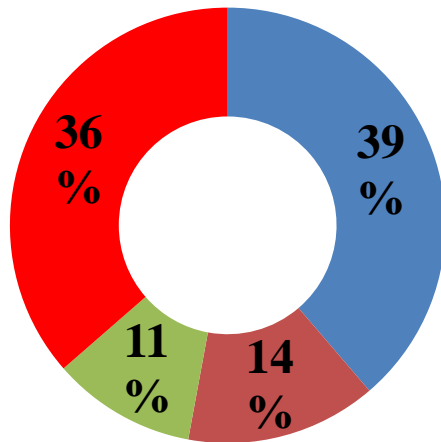

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

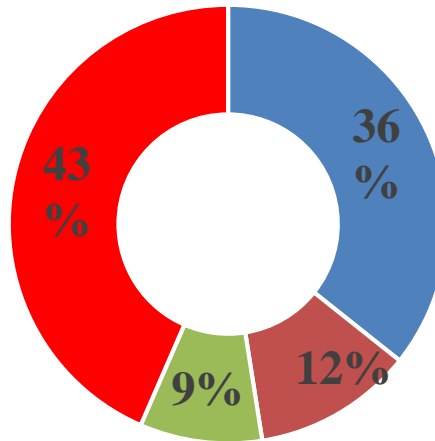
Distances kredītu ar atmaksu vienā maksājumā pagarinājumi:

Bez pagarinājuma esošo kredītu īpatsvars samazinājies līdz 34%,
trīs un vairāk reižu pagarināto kredītu īpatsvars pieaudzis līdz 45%

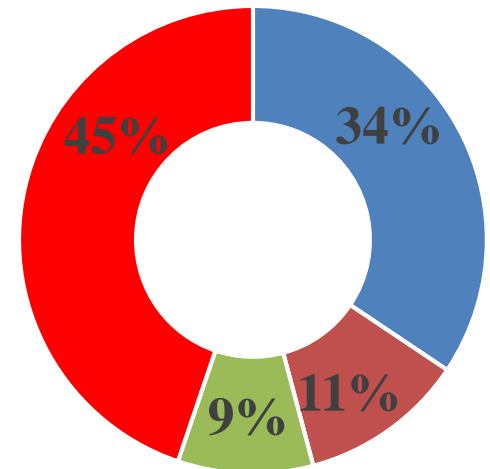
2016.gada 31.decembrī

2017.gada 31.decembrī

2018.gada 31.decembrī

- Bez pagarinājuma
- Pagarināti 1 reizi
- Pagarināti 2 reizes
- Pagarināti 3 un vairāk reizes

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Parādu ārpustiesas atgūšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kopējais parādu portfelis 2018.gadā (pēc parādu lietu skaita) dalījumā pa nozārēm

■ Kredītiestādes

■ Nebanku kreditēšana

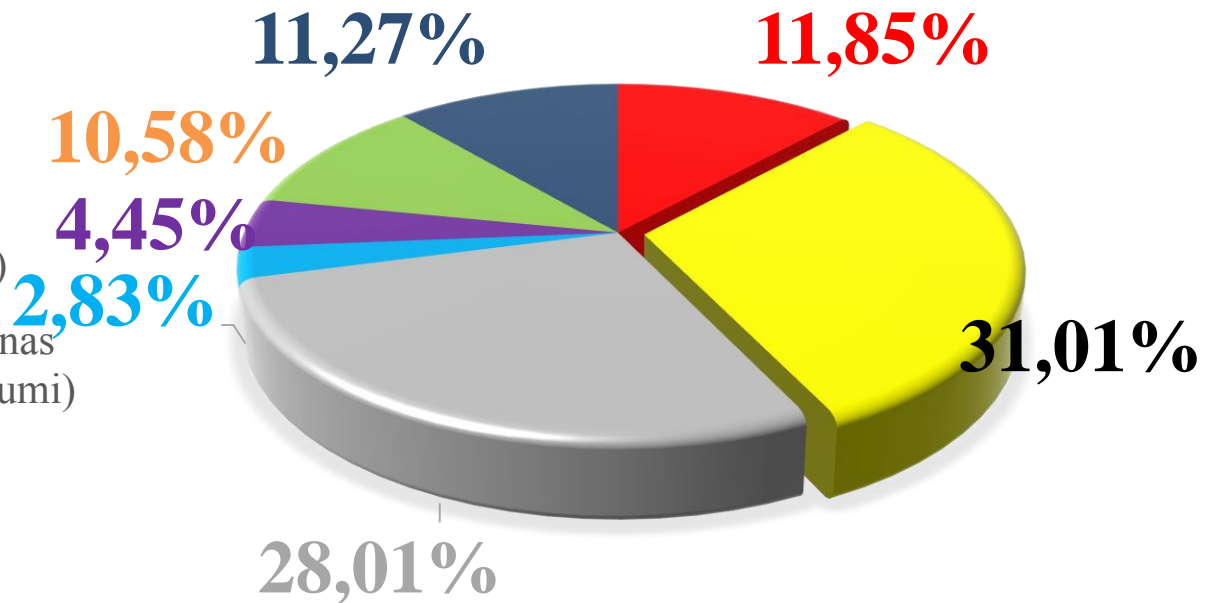
■ Elektroniskie sakari
(telekomunikācijas, internets)

■ Nekustamā īpašuma uzturēšanas
izdevumi (komunālie maksājumi)

■ Medicīnas pakalpojumi

■ Autostāvvietas

■ Citas preces un pakalpojumi

Uz 2018. gada 31. decembri kopējo parādu portfeli sastādīja 1 290 323 parādu lietas, kas ir par 16,50% vairāk nekā 2017.gada beigās.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kopējais parādu portfelis 2018.gadā (pēc summas apmēra) dalījumā pa nozārēm

■ Kredītiestādes

■ Nebanku kreditēšana

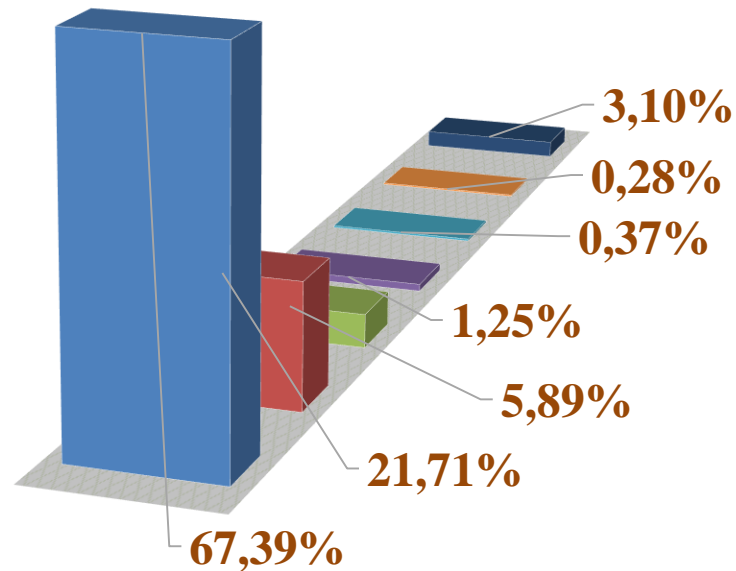
■ Elektroniskie sakari
(telekomunikācijas, internets)

■ Nekustamā īpašuma uzturēšanas
izdevumi (komunālie
maksājumi)

■ Medicīnas pakalpojumi

■ Autostāvvietas

■ Citas preces un pakalpojumi

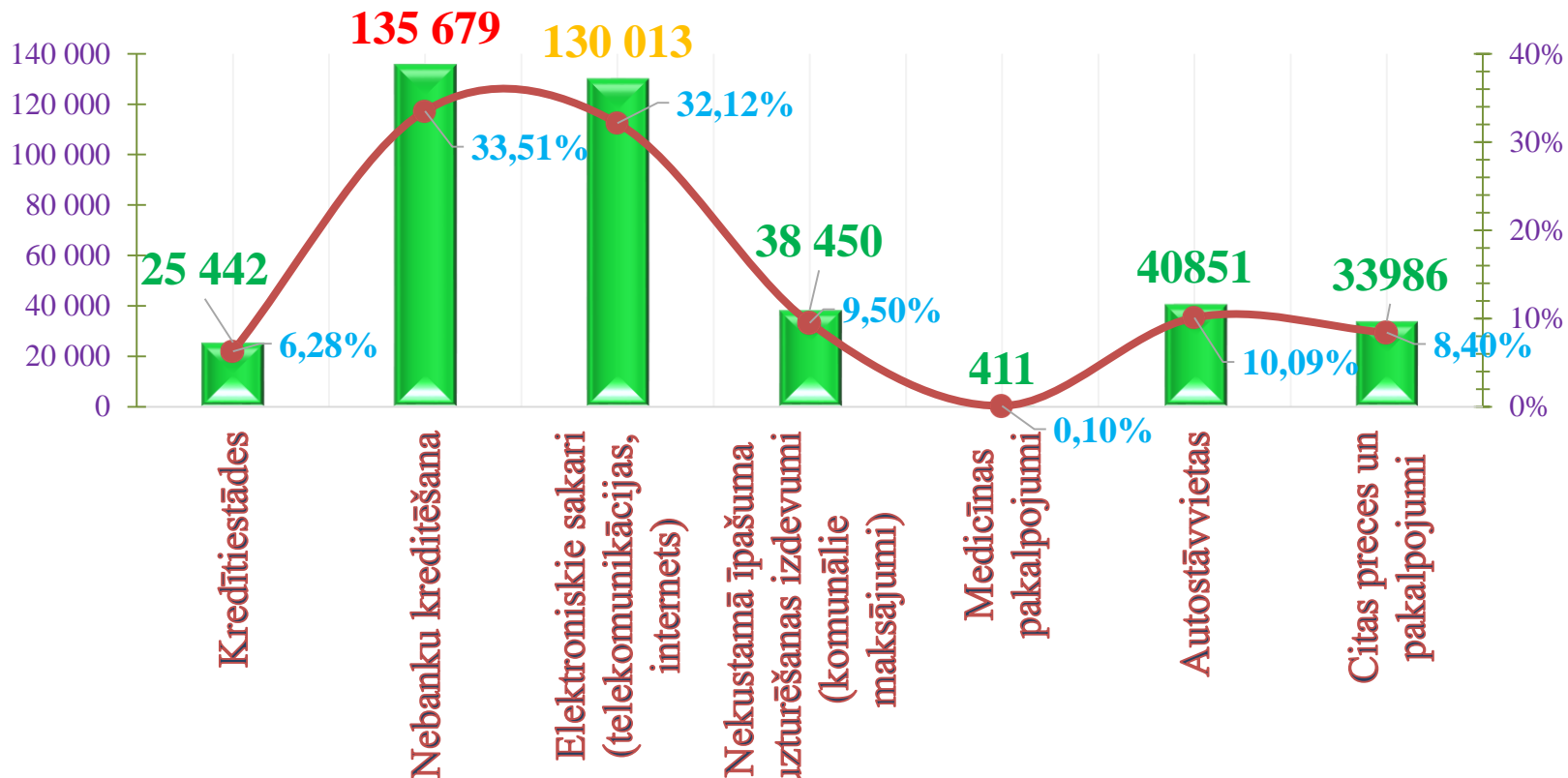
Uz 2018. gada 31. decembri kopējais parādu portfeli sastādīja 1,280 mljrd. eiro, kas ir par 20,77% vairāk nekā 2017.gada nogalē (1,015 mljrd. eiro)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

2018.gadā no jauna nodoto parādu lietu skaits dalījumā pa nozarēm

■ Parāda atgūšanai no jauna nodoto lietu skaits 2018. gadā   ● % no kopējā lietu skaita

2018.gadā ārpustiesas parādu atgūšanai no jauna nodotas 404 832 parādu lietas par kopējo summu 77,889 milj. eiro.

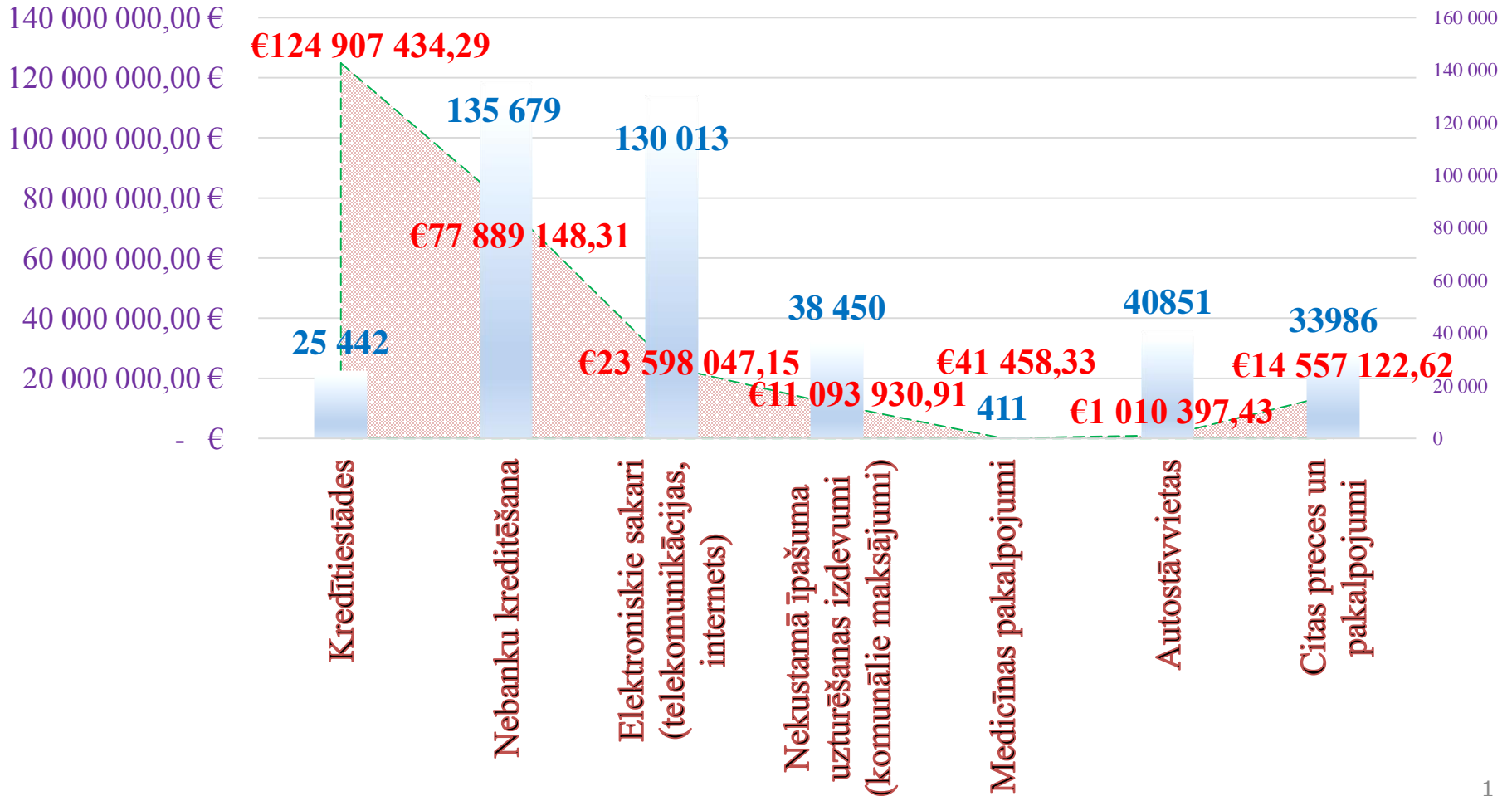

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

2018.gadā no jauna nodoto parādu lietu summas apmērs salīdzinājumā ar nodoto lietu skaitu dalījumā pa nozarēm

Summa, EUR

Parāda atgūšanai no jauna nodoto lietu skaits 2018. gadā

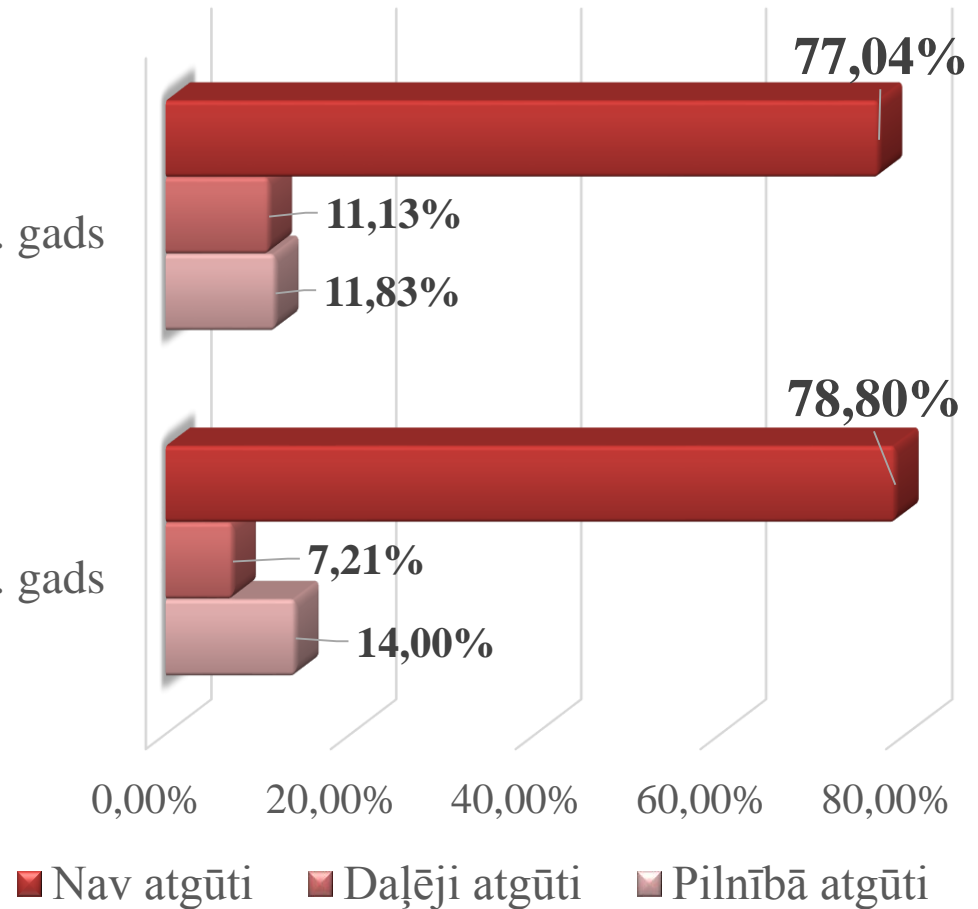

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Atgūto parādu lietu skaits

2018. gadā salīdzinājumā ar
iepriekšējā gada rādītājiem:

- **Samazinājies pilnībā atgūto parāda lietu skaits (par 2%)** 2018. gads
- **Pieaudzis daļēji atgūto parādu lietu skaits (par 4 %)**
- **Neatgūto parāda lietu skaits pēc būtības saglabā iepriekšējo gadu tendenci** 2017. gads

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kontu izmaksu salīdzināšanas rīks

<http://konti.ptac.gov.lv/>

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kredītinformācijas apmaiņa/ maksāspējas vērtēšana

- Kredīta devējs var balstīties uz informāciju, kas saņemta tikai no patērētāja, ja tā ir pietiekama un dokumentāri pamatota
- Kredītinformācijas apmaiņa – obligāts pienākums
- VID/ VSAA izziņa jau no 100 eiro:
  - Pienākums uzlikts arī tiem, kam nebūtu jāvērtē maksāspēja
  - Pretrunā ar pienākumu, ka jāvērtē jau no 1 eiro
  - VSAA nesniedz izziņu par ienākumiem
- Vadlīniju precizējumi

Nepieciešamās izmaiņas:

- Precizēt, nosakot vispārēju pienākumu iegūt izziņas, kā arī pilnvarojumu MK regulēt datu apjomu

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

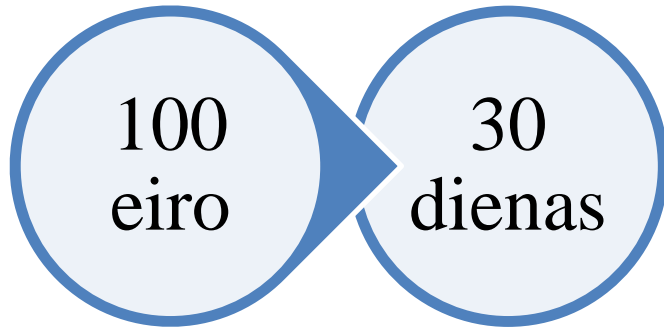
Īstermiņa kredītiem

- Ja līdz 30 dienām un paredz kredīta atmaksu vienā maksājumā:
  - aizdevuma summa nedrīkst pārsniegt 50 procentus no minimālās mēneša darba algas;
  - aizliegts pagarināt kredīta atmaksas termiņu vairāk nekā divas reizes

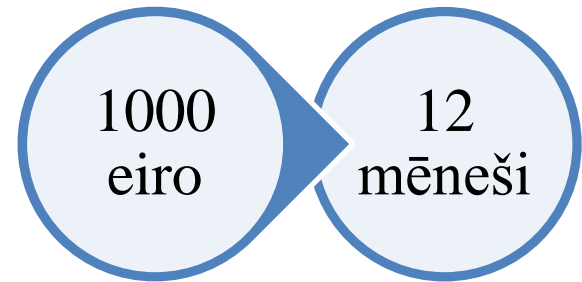

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Procentu ierobežojums – 0,07 % dienā (KKI) no kredīta summas

Aizņēmuma likme - **25,55%**
Gada procentu likme – **28,8%**

Aizņēmuma likme – **41,7%**
Gada procentu likme – **60,03%**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patērētāju kreditēšanas reklāmas aizliegums

- Pilnīgs aizliegums, atļauts tikai tas, kas konkrēti minēts:
- kredīta devējs vai starpnieks telpās, kurās veic saimniecisko darbību;
- kredīta devēja vai starpnieka mājaslapā internetā vai tiešsaistes sistēmā, mobilajā lietotnē;
- personiski uzrunājot iespējamo klientu klātienē vai telefoniski, ja patērētājs tam piekrīt;
- pasta vai elektroniskos sūtījumos patērētājam, ja patērētājs nepārprotami iepriekš piekritis tos saņemt;
- ar kreditēšanu nesaistītas preces vai pakalpojuma reklāmā, izņemot reklāmu televīzijā vai radio, persona, kas nav kredīta devējs vai kredīta starpnieks, sniedz informāciju par iespēju apmaksu finansēt ar kreditēšanas līguma starpniecību.

- Zīmolvārda izmantošana pieļauta (izņemot sabiedriskais pasūtījums TV un radio) – tikai kredīta devējiem, ne starpniekiem

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patērētāju kreditēšanas reklāmas ierobežojumu problemātika

- PTAC sagatavoti skaidrojumi mājaslapā
- Problēmas piemērošanā:
  - Viegli apejams reklamējot pakalpojumus komersantiem
  - Pilnīgs reklāmas aizliegums – tādēļ iet daudz tālāk nekā ierobežojumi medijos
  - Būtiski ierobežo jebkādas informācijas saņemšanu patērētājiem
  - liegums reklamēties, ja pats kreditē;
  - Salīdzināšanas portālu aizliegums, ja tie nav kredīta starpnieki
  - Zīmolvārda jēdziens, pretruna ar pienākumu norādīt sponsoru

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paldies Lūdzu jautājumus!

Baiba Vītoliņa

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktore

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010

Tālrunis: 67388624

E-pasts: Baiba.Vitolina@ptac.gov.lv

Mājaslapa: www.ptac.gov.lv

Seko mums: twitter.com/PTACgovLV

<https://www.facebook.com/ptacgovlv/>